

Núm. 178

Maig 2005

SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

QUÈ CAL SABER?

LA TAXONOMIA DELS VIRUS

La **taxonomia** dels **virus** és especial per diverses raons: és molt més recent que la dels organismes cel·lulars (es va establir, tal com la coneixem ara, a la darrera del segle xx, però es pot dir que encara no s'ha completat definitivament) i té unes regles diferents per a anomenar les **espècies** (no es fa servir la **nomenclatura binomial** ni s'escriu en **l·latí**). No tractarem ací el concepte especial d'**espècie vírica**: ens limitarem a tractar de les peculiaritats de la nomenclatura, atès que, com hem dit, és molt nova i pot ser desconeguda per molts lectors.

Els **tàxons supraespecífics** dels virus s'expressen amb noms llatins, s'usen en les descripcions formals i s'escriuen en **cursiva** i amb la inicial en **majúscula**. Per exemple, «*Poxviridae*» i «*Plasmaviridae*».

La nomenclatura de les espècies víriques no segueix la nomenclatura binomial llatina. Els **gèneres** tenen noms llatins, acabats en «*-virus*», però no formen part del nom formal de les espècies que comprenen, tal com ocorre en els organismes cel·lulars: són una categoria supraespecífica més. De fet, en usos informals podem fer servir simplement el nom del gènere en minúscula. Així, parlarem del «gènere *Bromovirus*», però també dels «bromovirus».

Les espècies víriques tenen normalment noms comuns anglesos, formats per un mot o més d'un (no necessàriament un **binomi**), i sovint acaben amb el terme *virus* o *phage*. Tots els mots que componen la denominació formal de l'espècie s'han d'escriure en cursiva, i el primer de tots, amb la inicial en majúscula (de la mateixa manera que si algun d'aquests mots és un nom propi). El fet que el nom formal d'aquestes espècies estigui en una llengua moderna pot estranyar, i això també propicia l'aparició de traduccions més fidels. D'aquesta manera, «*Tobacco mosaic virus*» és la denominació formal d'una espècie, usada internacionalment en tots els àmbits on emprariem el binomi llatí per als organismes cel·lulars (per exemple, «*Canis familiaris*»), i «virus del mosaic del tabac» és el nom comú català, i l'hem d'emprar en els mateixos àmbits que «gos». Els noms informals anglesos sovint coincideixen amb els formals, però es diferencien d'aquests perquè no s'escriuen en cursiva ni amb la inicial en majúscula.

Web de QUÈ CAL SABER?
<http://www.iecat.net/scb/saber.htm>